

Vannstandard - Den nye nettversjonen

Gjertrud Eid, Norsk Vann

Vannstandard

Et verktøy for å oppnå bærekraftige og sikre vann- og avløpsanlegg av høy kvalitet

DELTA I VANNSTANDARD

Velkommen til Vannstandard

Vannstandard beskriver hvilke krav som stilles til vann- og avløpsanlegg. Her finner du krav fra lovverket, i tillegg til lokale krav fastsatt i den enkelte kommune. Du vil også finne veiledning til hvordan kravene kan innfris og hvordan ulike forvaltningsoppgaver kan løses. I tillegg finner du annet nyttig fagstoff, som lenker til lovgivning, hjemmesider, rapporter og fakta.

Vannstandard omhandler forvaltning, prosjektering, etablering, kontroll og drift av vann- og avløpsanlegg.

Løsningen er først og fremst et sentralt oppslagsverk for hele vann- og avløpsbransjen: ansatte i kommunen, firma som prosjekterer, utfører eller drifter vann- og avløpsløsninger. Studenter huseiere vil også til en viss grad kunne ha nytte av sidene.

Vannstandard erstatter tidligere VA-norm og VA/Miljø-blad.

SØK I VANNSTANDARDEN

Krav i Vannstandard

Vannstandard viser tydelige skal-krav der det skal være en bestemt løsning, eller kan-krav der det finnes flere løsninger. Selv om det er satt tydelige krav, bør kommunen sørge for å ha åpning i eksempelvis arealplanbestemmelser, som gjør det mulig å benytte nye, innovative løsninger.

Lokale krav

Det er et mål at kravene skal gjelde for alle kommuner som ønsker å bruke Vannstandard. Dersom kommunen likevel har gode grunner til å stille andre krav enn Vannstandard legger opp til, er det mulig å legge inn lokale krav som erstatter kravene i Vannstandard. Vi anbefaler kommunene til å tenke seg godt om før de går til dette skrittet.

Hvordan komme i gang?

Det er viktig for kommunen å sette seg godt inn i hvordan kravene i Vannstandard kan gjøres gjeldende i den enkelte kommune. Norsk Vann har laget en veiledning til dette

Standardisering av krav

- Etablering og drift av vann- og avløpsanlegg

- Hvilken krav gjelder til vann og avløp i «x» kommune?
- Veiledning til kravene
- Sortering av roller og hatter
- Hvordan kan kommunen stille krav

- Ledningsnett (VA-norm + VA/Miljø-blad), avløpsrenseanlegg (VA/Miljø-blad) og vannbehandlingsanlegg (VA/Miljø-blad)

- Prosjektere, søke, etablere og drifte + forvaltning

Kommune:

For kommunalt ansatt

- Plan og bygningsmyndighet
- Forurensningsmyndighet
- Eier
- Tjenesteleverandør
- Hvordan forankre Vannstandarden?

For firma

- Privat oppdrag
- Kommunalt oppdrag

Oppgave

- Prosjekttere/planlegge
- Søke om tillatelse
- Etablere/utføre
- Dokumentere
- Sluttkontroll
- Drifte
- Gi tillatelse
- Føre tilsyn
- Følge opp ulovligheter

Inngang

Velg det området du vil studere nærmere

Hovedledning

Et transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bygninger med innlagt vann, som er/skal bli allment tilgjengelig for tilknytning.

[GÅ TIL HOVEDLEDNINGER](#)

Stikkledning

Dette er ledninger som ikke inngår i kommunens hovedledningsnett. En stikkledning går normalt fra yttervegg til den kommunale hovedledningen. Grensen mellom stikkledninger og hovedledninger går ofte i tilkoblingspunktet på hovedledningen, men enkelte kommuner bruker andre grenseganger.

[GÅ TIL STIKKLEDNINGER](#)

Avløpsanlegg

Ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett, renseanlegg og utslippsanordning. Foreløpig har vannstandard.no kun krav om avløpsanlegg i kapittel 12 i forurensningsforskriften

[GÅ TIL AVLØPSANLEGG](#)

Oljeutskiller

Oljeutskillerer er en innretning som benyttes til å skille olje fra vann. Oljen holdes tilbake i utskilleren, slik at den ikke følger med vannet videre ut i vannfasen. Foreløpig har vannstandard.no kun krav om oljeutskillerer som er knyttet til offentlig ledningsnett.

[GÅ TIL OLJEUTSKILLER](#)

Fettutskiller

Fettutskillerer er en innretning som benyttes til å skille fett fra vann. Fett holdes tilbake i utskilleren, slik at det ikke følger med vannet videre ut i vannfasen. Foreløpig har vannstandard.no kun krav om fettutskillerer som er knyttet til offentlig ledningsnett.

[GÅ TIL FETTUTSKILLER](#)

Drikkevannsbasseng

Drikkevannsbasseng (normalt bygget som høydebasseng) ivaretar viktige funksjoner i et vannforsyningsystem. De fungerer som utjevningsbasseng, gir stabilt trykk i forsyningsområdet, dekker større vannbehov og sikrer opprettholdelse av vannforsyningen ved produksjonsstans.

[GÅ TIL DRIKKEVANNSBASSENG](#)

Valgene som gjøres innledningsvis, vil styre hvor brukeren rutes videre

Vannstandard

• Kommune

- Myndighet
 - Plan- og bygningslov
 - Forurensningslov
- Ledningseier
- Leverandør av vanntjenester (på sikt)

• Foretak

- «Utbygger». Bygger *ledningsnett* som kommunen senere skal overta
- Bygger *ledningsnett* på oppdrag fra kommunen
- Bygger avløpsrenseanlegg for ulike anleggseiere

• Studenter

- Huseier (på sikt)

Hvem og hvordan stilles krav til etablering og drift?

1. Krav fra lov og forskrift. Gjelder **alle typer VA-anlegg**. ([Vannstandard](#))
2. Bestemmelser til arealplaner
 - Noen krav kan gjelde **alle typer VA-anlegg**, eks. 11-9 nr. 3: nærmere angitte løsninger, herunder forbud eller påbud om slike løsninger ([ikke i Vannstandard](#))
 - Særskilte krav kan settes for **hovedledninger**, jf. 11-9 nr. 3: krav til det enkelte anlegg jf. 18-1 ([Vannstandard](#))
3. Frivillige avtaler (rekkefølgebestemmelser som oppfylles gjennom utbyggingsavtaler (ikke i Vannstandard)
Frivillige krav til seg selv i kraft av eierskapet ([Vannstandard](#))
4. Byggetillatelser. Gjelder **alle typer VA-anlegg** ([ikke i Vannstandard](#))
Utslippstillatelser. Gjelder **alle typer VA-anlegg** ([Vannstandard](#))

Hovedledningsnett – Privat utbygger (kommunen overtar)

Eks 1

Nivå 4
Krav fra tillatelser
I den enkelte
byggesak (vilkår)

Nivå 3
Evt. frivillig avtale.
Rekkefølgebestemmelser
gjennom utbyggingsavtale

Nivå 2
Krav fra arealplan

Eks 2

Nivå 4
Krav fra tillatelser
I den enkelte
byggesak (vilkår)

Nivå 3
Evt. frivillig avtale.
Rekkefølgebestemmelser
gjennom utbyggingsavtale

Nivå 2
INGEN krav fra arealplan

Nivå 1
Krav fra lov og forskrift

Hovedledningsnett - Kommunen bygger (kontrakt - i egen regi)

Eks 3

Nivå 4
Krav fra tillatelser
I den enkelte
byggesak (vilkår)

Nivå 3
Frivillige krav. Kommunen
som ledningseier, utover
nivå 1 + 2

Nivå 2
Krav fra arealplan

Eks 4

Nivå 4
Krav fra tillatelser
I den enkelte
byggesak (vilkår)

Nivå 3
Frivillige krav. Kommunen
som ledningseier, utover
nivå 1

Nivå 2
INGEN krav fra arealplan

Nivå 1
Krav fra lov og forskrift

Eks. på tekst til kommuneplanens arealdel

Den til enhver tid gjeldende Vannstandard utgitt av Norsk Vann via vannstandard.no, skal legges til grunn ved prosjektering og utbygging av vann- og avløpsløsninger så langt plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter tillater dette.

Kommunen kan gjøre unntak fra kravene i Vannstandard i sine enkeltvedtak og anskaffelser.

Anleggseier bygger eget renseanlegg

Nivå 4

Krav fra tillatelser
I den enkelte byggesak og utslippstillatelse
(vilkår)

Nivå 2

Krav fra arealplan.
Bestemmelse til kommuneplanens arealdel eller
reguleringsplan

Nivå 1

Krav fra lov og forskrift

Eks. på vilkår i utslippstillatelse

Avløpsanlegget skal utformes og driftes i samsvar med den til enhver tid gjeldende Vannstandard utgitt av Norsk Vann via vannstandard.no

Kategori

- Planlegging og prosjektering (overordnet) ▼
- Grøfte og ledningsutføring ▼
- No-Dig ▼
- Rør og rørdeler ▲
- Støpejern
- Betong
- PE
- PVC
- PP
- Termoplast med konstruert rørvegg (DV m.fl.)
- GRP
- Kum ▼
- Armatur og deler ▼

Krav – Produktstandard

PE-rør og rørdeler skal tilfredsstille produktstandarden NS-EN 12201

PE-rør skal produseres og leveres etter NS-EN 12201-2.

PE-rørdeler skal produseres og leveres etter NS-EN 12201-3.

VEILEDNING +

Krav – Materialkvalitet

Materialkvaliteten skal være minimum PE 100 RC. PE100-RC rør skal være laget av DIN CERTCO-listede råmaterialer, og være 3. part sertifisert som PE 100-rør iht. Nordic PolyMark, eller tilsvarende.

Materialkvalitet PE 100 (ref. NS-EN 12201-1 tabell 4) godtas etter avtale med ledningseier.

Knyttes det usikkerhet til utførelsesfasen, f.eks. sjøledninger i grøft under vann eller renovering med NoDig – metoder, skal materialkvalitet PE 100 RC benyttes.

Det må avklares med kommunen om det er behov for beskyttelseskappe eller økt veggtykkelse.

[Se krav til beskyttelseskappe](#)

VEILEDNING +

Krav – Sikkerhetsfaktor

Det skal velges en sikkerhetsfaktor C = 1,6, eller høyere. (Overall Design Coefficient).

VEILEDNING +

Vannstandard

- Når vi nå om litt åpner vårt nye nettsted, må Vannstandard implementeres i kommuneplaner og tillatelser i den enkelte kommune.
- 2 viktige ting å huske på:
 - Er det HELT nødvendig å etablere lokale krav., slik som var vanlig før?
 - Alle foretak og kommuner må alltid gjøre selvstendige vurderinger i den enkelte sak, selv om vannstandarden gjelder.